

Małgorzata DAWIDZIAK-KŁADOCZNA
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

Jubileusz Profesor Marii Lesz-Duk

Jubileusz Profesor Marii Lesz-Duk – wieloletniej redaktorki „Prac Naukowych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filologia Polska. Językoznawstwo” – jest dobrą okazją do prześledzenia Jej drogi zawodowej. Od ponad 30 lat związana jest z częstochowską polonistyką. Początkowo była zatrudniona jako adiunkt (od 1 lutego 1981), następnie jako docent, w końcu – od 1 października 1990 roku do dziś – pracuje na stanowisku profesora nadzwyczajnego.

Realizację pasji naukowych rozpoczęła jednak w Łodzi, w której w 1966 roku podjęła studia magisterskie na polonistyce. Już w czasach studenckich ujawniła talent organizacyjny, co potwierdza sprawowanie w latach 1969–1971 funk-

cji przewodniczącej Studenckiego Koła Naukowego Językoznawców Uniwersytetu Łódzkiego.

Pracę magisterską na temat *Dopełniacz cząstkowy w historii języka polskiego* obroniła w 1971 roku.

Stopień doktora nauk humanistycznych uzyskała 25 kwietnia 1980 roku na podstawie rozprawy *Przejście konstrukcji syntetycznych w analityczne w polszczyźnie* napisanej na seminarium prof. dr. hab. Władysława Cyrana. Już osiem lat później ukazała się Jej rozprawa pt. *Czasowniki o składni przyimkowej w języku polskim*, która stała się podstawą do nadania stopnia doktora habilitowanego nauk humanistycznych.

Poza wspomnianą pracą Maria Lesz-Duk wydała 3 inne monografie: *Funkcje składniowe rzeczowników w dopełniaczu w historii polszczyzny* (Częstochowa 1995, ss. 170), *Przyimki wtórne w języku polskim. Stan współczesny i ewolucja* (Częstochowa 2011, ss. 177) oraz *Historyczne procesy przekształceń form przypadkowych w wyrażeniach przyimkowe w języku polskim* (Łódź 2014, ss. 203). Jest również autorką kilkudziesięciu artykułów naukowych, w których – łącząc naukową precyzję z przejrzystością i przystępnością wyводу – opracowała wybrane zagadnienia składni i leksyki języka polskiego. Ukazywały się one m.in. w „Poradniku Językowym” oraz czasopiśmie „Folia Linguistica”. Prace te potwierdzają, że Pani Profesor jest niekwestionowaną znawczynią właściwości składniowych przyimków, przymiotników i czasowników w polszczyźnie dawnej i współczesnej oraz badaczem posługującym się nienaganną polszczyzną.

Pod kierunkiem Profesor Marii Lesz-Duk powstało wiele prac licencjackich i magisterskich. Była też promotorem pięciu rozpraw doktorskich oraz recenzentem kolejnych pięciu, które zostały obronione w latach 1997–2010 w Uniwersytecie Łódzkim i Uniwersytecie Opolskim.

Zorganizowała kilka konferencji naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Jest redaktorem lub współredaktorem 5 monografii zbiorowych. Zredagowała ponadto 6 numerów „Prac Naukowych Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filologia Polska. Językoznawstwo” (wcześniej: „Prace Naukowe WSP w Częstochowie, Filologia Polska, Językoznawstwo”). W dorobku Jubilatki znajdują się również recenzje wydawnicze monografii zbiorowych i autorskich.

Profesor Maria Lesz-Duk zajmowała eksponowane stanowiska i pełniła odpowiedzialne funkcje w AJD. Przez 4 kadencje pracowała jako dyrektor Instytutu Filologii Polskiej, a przez 2 kadencje jako zastępca dyrektora ds. nauki. Przez 20 lat była członkiem Senatu AJD w Częstochowie, a przez 2 kadencje przewodniczącą Senackiej Komisji ds. Kadr i Współpracy z Zagranicą. Od 1990 roku kieruje Zakładem Języka Polskiego.

Za pracę naukową otrzymała 3 nagrody rektorskie (1990, 1996, 2002). W 2001 roku została odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi, a w 2011 – Złotym Medalem za Długoletnią Służbę. Pani Profesor jest cenionym i lubianym

przez studentów nauczycielem akademickim, a sympatię i szacunek współpracowników oraz podwładnych zyskuje sobie serdecznością, wyrozumiałością, a także gotowością pomocy.

Na koniec, wypowiadając się w imieniu wielu pracowników Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, pragnę podziękować Pani Profesor za dotychczasową pracę badawczą i zaangażowanie w działalność organizacyjną Akademii oraz życzyć zdrowia i sił, które pozwolą na dalszą aktywność naukową oraz dydaktyczną.